

I' hora de reus

Número 1

maig de 1977

Preu: 15 pessetes

Votar comunista és votar
pel poble de Catalunya

SUMARI

<i>Editorial.....</i>	<i>pàg. 2</i>
<i>Congrés de Cultura Catalana.....</i>	<i>pàg. 3</i>
<i>Comunicat del Comité Local.....</i>	<i>pàg. 4</i>
<i>Rafael Nadal, candidat al Congrés.....</i>	<i>pàg. 6</i>
<i>El PSUC partit per l'alliberament de la dona.....</i>	<i>pàg. 8</i>

*Milers i milers de comunistes estrenen una legalitat conquerida
per la lluita de tots els democràtes de l'Estat.*

PSUC
Partit Socialista Unificat de Catalunya

"L'HORA DE REUS". Revista quinzenal.
Organ del Comité Local del PSUC

REUS: General Mola, 16.

editorial

La celebració de les properes eleccions, les condicions en què es donaran, determinen en gran manera la dinàmica de l'actual situació política. I en aquest context, els sectors de la dreta neofranquista, acostumats, durant quaranta anys, a no rendir comptes davant d'un electorat no manipulats, procuren posar, per tots els mitjans al seu abast, bastons a les rodes del carro de la democratització, impedir que es puguin arribar a celebrar les properes eleccions, o si més no, que aquestes es celebrin en un clima tal d'inestabilitat que faci possible "el vot de la por", distorsionant el veritable contingut que ha de la propera contesa electoral.

No manquen les provocacions: Des d'el diari ultradretà "El Alcazar" s'incita obertament a la sedició militar, incitació rebutjada per la Junta de Caps d'Estat Major; Luca de Tena, de l'"ABC" i d'Aliança Popular, afirma que el seu sector polític demanaria la intervenció de l'Exèrcit en cas de què les properes Corts, sortides de les eleccions fossin constituents. D'altra banda, al País Basc, el govern cau en el mateix i tràgic error dels seus predecessors, en considerar el problema com una simple qüestió

d'ordre públic, i per tant, utilitzar la Força Pública com a última raó, negant-se a donar l'amnistia total, i tacant una vegada més de sang la castigada Euzkadi.

Darrera d'aquestes provocacions, que no manquen ni mancaran, darrera la inspiració d'aquesta espiral de violència, s'amaguen els sectors que veuen en la celebració d'unes eleccions sense por, un cop duríssim al monopoli de poder que han detestat durant quaranta anys.

D'aquí que la posició dels comunistes, de solidaritat amb el poble d'Euzkadi en aquests moments tràgics, es complementi en l'exigència d'amnistia, de llibertat, d'Estatut per les nacionalitats, de democràcia en definitiva, en un procés de mobilització electoral responsable.

Per això el PSUC, que és un partit d'ordre democràtic, que véu en l'aprofundiment dels principis democràtics la via per anar al socialisme en llibertat, que és un partit amb vocació de govern, va a les eleccions. Hi va per guanyar, mitjançant la mobilització electoral, ciutadana i democràtica, així que encara no tenim guanyat: la Democràcia.

Josep Colomé Cufí.

Per què una nova revista ?

- perquè volem fer sentir la nostra veu, perquè els comunistes som una part important de la societat, sense la qual no és possible construir la democràcia i el socialisme
- perquè volem que la gent coneixi les nostres propostes, les nostres alternatives per una futura ciutat democràtica
- perquè Reus, ara, com tots aquests anys, està marcada dels mínims mitjans d'expressió
- perquè contribuïm així a enriquir la vida política de la ciutat, fins ara somorta

Per aquestes i altres raons fem una nova revista, amb un nom lligat al de la ciutat i esperem fer-ne una eina al servei de la transformació d'un Reus democràtic

congrés de cultura catalana congrés de cultura catal

Remarcar que per als catalans el franquisme va suposar, entre moltes altres coses, totes elles desventuradíssimes, un terrible genocidi cultural, és repetir un tòpic comú. El Règim nascut de la derrota a la guerra civil va indinamitar amb aferrissada virulència, qualsevol signe d'identitat nacional catalana. Va canviar la fatxada de la vida i va empapar-ho de feixisme. Primer va intentar borrar qualsevol rastre que recordés l'existència d'una nació amb una cultura pròpia, els catalans quedaven repartits en diverses províncies sotmeses a l'imperi del poder central. L'escola, els mitjans d'intercanvi cultural i de (des)informació, l'administració, passaven a ser els propis d'una colònia anexionada pel dret de conquesta. Després, molta anys després, quan la furia irracional, disfressada d'una explotació de classe fredament calculada, va minvar algunes mil·lèsimes, el Règim va intentar una maniobra més subtil però tan pèrfida com la primera: substituir la cultura nacional per un folclorisme arqueològic i "regionalizado". Així, el "fet diferencial" català quedava inclòs en unes danses més o menys belles, en un poema sobretot ben inofensiu, en una llengua que el franquisme pretenia reduir a la condició de patuès, de dialecte apte no més per a resar al nen Jesús i per a parlar de xafarderies al voltant d'una taula, tot paladejant en família algun "plato regional". El català, llengua prohibida, encara que amb el pas del temps les maneres d'opressió hagin après a amagar-se dins d'un guant blanc, llengua extirpada de l'escola, de la radio, de la televi-

sí, de la premsa, de l'administració, viu assetjada per una greu situació disglòssica. La paraula "disglòssica" al·ludeix a "aquelles situacions en què es produeix una superposició lingüística entre una varietat o llengua "alta" (A), que s'utilitza en la comunicació formal escrita, i una varietat o llengua "baixa" (B), sovint poc conreada, que s'utilitza en les converses de caràcter no formal o familiar" (Rafael Ninyoles: Cuatro idiomas para un Estado, 1977, p. 218). "El prejudici lingüístic apareix en la suposició generalitzada que el català-llengua B -només es apte per als usos elementals, quotidians, mentre que el seu ús es in convenient als dominis de la tècnica, de la ciència o de la vida pública en conjunt" (Op. cit. p. 220). El règim franquista va intentar borrar arreu de l'Estat espanyol una classe de cultura. Va intentar substituir la cultura popular per uns productes aristocratitzants, caracteritzats per la indigència intel·lectual i, en els millors casos, per una somnifera asèpsia. Però per a les nacions culturalment oprimides que havien, en diferents graus i formes, lligat la causa de la seva cultura pròpia amb la de les seves classes populars, el jou del franquisme fou especialment dramàtic, perquè atemptava contra la seva llengua, contra qualsevol signe d'identitat pròpia, contra el bloc en pes de les seves cultures nacionals.

El Congrés de la Cultura Catalana va néixer com a resposta a la consciència d'anormalitat en què es desentrotlla la nostra cultura tal com explica el seu programa: « existeix un problema d'identitat

individual i col·lectiva plantejat a la societat dels Països Catalans, a causa de la manca de coneixements i seguretats elementals sobre la història, l'àmbit geogràfic, la llengua, el treball, els costums propis, en una paraula, sobre la cultura entesa en el seu sentit més ampli. El Congrés és un projecte ja engegat de fer un balanç objectiu del que tenim i del que ens manca per tal de ser una cultura desenvolupada normalment, és a dir, amb les exigències i les necessitats de tota cultura nacional. Volem arribar a unes conclusions de cara al futur. Dit d'una altra manera: volem presentar ordenats i estructurats els camins que els organismes autònoms dels Països Catalans hauran de seguir i les línies que hauran de conformar-los".

Dintre la tenebra del franquisme era lògic que cada mostra de recuperació cultural (l'acceptació, i fins l'ús, del català pels inmitjats; la irrupció, ja fa uns quinze anys, de la nova cançó; el boom editorial dels anys seixantes; l'aparició de les primeres revistes en català) fos assenyalada com una fita important. Però la recupe-

ració de la cultura catalana no s'haurà d'aturar en la llengua ni en la història ni en la literatura: ha d'arribar a la tècnica i a la ciència, ha d'arribar a tots els sectors de la població. El Congrés de la Cultura Catalana és un pas destacat en aquesta plena recuperació, en aquesta labor de construcció. El Congrés és una empresa nascuda d'una aspiració popular. No hem de negar que la seva organització i la seva actuació s'ha caracteritzat, algun camí, per un voluntarisme que li pot barrar, o almenys dificultar o alentir, l'accés a les seves aspiracions inicials. Però tot treballant perquè s'identifiqui plenament amb l'empresa de construir una cultura nacional i popular, l'hem de saludar com a peça transcendental en la lluita pel redreçament nacional i social del poble català.

Ton Nomen.

" Reusencs :

El Partit Socialista Unificat de Catalunya ha estat legalitzat.

En aquest moment històric, adrecem el nostre emocionat record als companys que han deixat la seva vida, o molts anys a la presó, en la lluita per una societat més justa i més lliure. Però és també una victòria de la reconciliació de totes les forces i de tots els democràtics, de tots els qui veiem en la conquesta de la democràcia l'únic marc on podem conviure i resoldre pacíficament els problemes que es plantejen en una societat complexa i dinàmica com és la que estem vivint. Per tot això no podem deixar d'exigir en aquest moment la legalització de tots els partits, de totes les opcions i forces que es pronuncien inequívocament, hi ho han demostrat en la pràctica, per la democràcia. El nostre agraïment va també per l'amplíssim ventall de forces i personalitats democràtiques, amb els quals hem estat units en la llarga lluita per la llibertat, i que, amb la seva acció conseqüent, han fet possible aquesta victòria que compartim amb tots.

El Comitè local de Reus del Partit Socialista Unificat de Catalunya reafirma en aquests moments la vocació que té el nostre Partit de capdevanter en la lluita per la transformació socialista i democràtica de la societat; però cal encara guanyar la democràcia. Per tot això, cridem als reusencs a participar de manera responsable a les properes eleccions, denant el seu suport a les forces més conseqüents en la defensa de les llibertats, l'Amnistia i l'Estatut.

PER CATALUNYA, LA DEMOCRÀCIA I EL SOCIALISME !

Comitè local de Reus del P.S.U.C.

Euskadi

*Tots els colors del verd,
gora gora, diuen fort
la gent, la terra i el mar
allà al País Basc.*

Himne del PSUC.

CANÇO DEL DIA QUE JA VE

Al mateix cor de la nit
un nou càntic començava
perquè us acompanyi el pas
al llindar de l'esperança.

Cal cremat tot el record
d'un ahir ple de tristesa
a fogueres del demà
que ja és temps avui d'encendre.

Esguardeu sempre endavant,
deixeu els plors endarrera
Aixecat del fons del mar,
el sol jove vermelleja.

Dintre l'ordre de la llum
veiem resplendir la casa
que miràrem de guardar
quan desgovernaven lladres.

L'aire duia bona olor
de blat tendre, de ginesta.
Es salvada del perill
de morir-se la rosella.

Sentiu ara com el cant
trossejava la cadena,
la vilesa de la por
que lligà la nostra llengua.

Una veu, les dues mans,
unes fortes mans esteses.
Desperteu-vos, els obrers,
car és l'hora de la feina
Desperteu-vos, gent del camp,
car és l'hora de la sega.

CANÇO DEL DIA QUE JA VE

Fragments d'un poema, que va ser escrit per Salvador
Espriu el mes de gener de 1963 com a contribució a la
Setmana de la Pau, organitzada pels estudiants de la
Universitat de Barcelona

Venda pública de la nostra premsa.

rafael nadal

Candidat al Congrés

Fa poc que he fet 60 anys. Vaig néixer a les Illes, més concreta - ment a Santa Catalina, però vaig vindre a Tarragona l'any 23. La meua família tots eren pescadors per part de la mare i mariners per part del pare. Jo vaig ser el orimer en trencar la tradició al estudiar Dret, començant la carrera abans de la guerra i acabant-la després.

Enquadrat durant la guerra amb l'exèrcit republicà, fent inclús una mica de carrera militar, vaig caure presoner als voltants d'Artesa de Segre el dia de Sant Esteve, de l'any 1938, passant una llarga temporada en un camp de concentració. Després de sortir del camp i de fer el servei militar, vaig acabar la carrera i el 1943 iniciava l'exercici de la meua professió inclinant-me per l'aspecte penal. Això vol dir que al poc temps entrava en contacte amb els perseguits de l'ordre, els delinqüents comuns i els dits delinqüents polítics (la dictadura ha volgut assimilar la discrepància política a la delinqüència).

Vaig començar a portar moltes defenses i a partir de l'any 47 ja em tojava obertament dins el camp de l'oposició. Vaig fer defenses molt importants, recordo que al 1956 vaig defensar a la vegada a 57 detinguts per motius polítics, molts eren de Reus, altres de Tarragona i altres de Tortosa. El fet de que hi havia 57 persones processades en un moment donat i en una sola causa, demostra que hi havia un esprit d'organització, un esprit de lluita i veritablement allò era

encoratjador, va impressionar molt a la ciutat i sortosament tot va sortir bastant bé. Hi havia gent del PSUC, del POUM, de l'ERC i d'altres partits que ara no recordo.

Entre el 45 i el 46 es van reorganitzar els partits, entrant després en una etapa de crisi, parlo a nivell de Tarragona. Però a partir dels anys 58-59 es va reactivar tot, era el temps de les crides sobre el plan de reconciliació nacional, el programa per la llibertat, etc. Tot això va tenir bastant ressò, a l'extrem que a l'any 60-61 es va començar l'organització de les Comissions Cíviques i Tarragona va començar a mobilitzar-se.

Cal recordar també la causa defensada a Bacaria, Bonet, Colomé, Ramón Llop, i Vilella, tots de Reus, arran de les votacions del 71.

Quan vareu prendre contacte amb el P.S.U.C.?

De fet a partir de l'any 54 ja estava en contacte amb el PSUC, però la meua incorporació activa com militant va ésser l'any 1966.

Després d'aquest breu repàs biogràfic d'en Nadal parlem de la situació política actual i naturalment de les eleccions. Un dels problemes importants cara a les eleccions és el de la immigració.

A Tarragona l'immigració suposa un 26% i potser més, però em dona l'impressió que aquest percentatge no es reflecteix en el cens. Una bona part d'aquesta gent, que ens veuria a nosaltres, que està amb nosaltres, desgraciadament no podrà votar.

S'ha mirat d'intervindre en el cens?

Es difícil per la precipitació en que s'ha produït tot. Jo crec que amb més bona voluntat tot s'hauria arreglat. Cada Ajuntament ens ha sortit amb teories pròpies. El cas d'Ascó ha estat un desastre. Hi ha vora de 2000 persones que es quedaran sense votar.

Amb seguretat es pot afirmar, que pels problemes del cens, el partit més perjudicat ha estat el PSUC

Parlem també de la situació del camp, de l'existència d'intermediaris que encareixen els productes, en contra del consumidor i en contra del pagès. Surt el tema de les cooperatives:

Nosaltres sabem que una cooperativa serveix perquè el productor lliuri directament els seus productes al consumidor, amb l'eliminació del intermediari.

A Reus teniu un exemple clàssic, fins ara s'ha produït una associació entre els famosos comerciants de Reus i la Unió Cooperativa. El que no es compren és que els preus dels productes vagin a mans d'aquests senyors per tal de especular, mentres la cooperativa només és un espectador. Això és el que s'ha d'eliminar.

Nosaltres hem de fer tot el possible perquè el pagès vengui directament els seus productes. Tot això és factible i si no s'ha fet fins ara, és perquè els que ho han impedit tenien suficient poder, suficient influència per controlar les cooperatives.

e.m.m.

La legalització del PSUC

Vint-i-quatre dies després de la legalització del PCE, el nostre partit germà, el PSUC ha estat també legalitzat.

Fa sis mesos els comunistes catalans teníem que veure a Gregori López Raimundo d'amagatotis; en Santiago Carrillo es tenia que pentinar el pelu-quin, i Dolores Ibarruri passejava per Moscó. Avui milers de persones acudeixen als actes del PSUC i del PCE, a Gavà n'erem més de cent mil i a Barcelona més de seixanta mil; a Reus vàrem omplir amb escreix el trist Palau de Fires i de congressos malgrat la pluja que va caure durant tot el dia. El pròxim miting, si plou, habilitarem un servei de gòndoles per arribar al "Palau".

El P.S.U.C., partit per a l'alliberament de la dona

"El PSUC es pronúncia per la plena participació de la dona en tots els nivells de la vida social, cultural i política, per una educació no discriminatòria, per la plena igualtat jurídica, per la no discriminació en matèria laboral per raons de sexe, pel principi de sou igual a treball igual".

Aquest és efectivament, el programa del nostre partit respecte de la condició de la dona; però és evident que totes les nostres reivindicacions no les arribarem a assolir si no és en unes condicions en que la legalitat especifiqui que la discriminació de la dona és antidemocràtica i anticonstitucional. El cas és que, en aquests moments les lleis vigents són exactament, les que, durant 40 anys han pres a les dones catalanes les llibertats que havien tingut en el temps de vigència de l'Estatut de 1932. Per tant, la única manera de que les lleis deixin de discriminar a la dona és fent que el procés que amb les properes eleccions s'encetarà de cara a la democràcia, sigui també el que doni a les noves Corts el caràcter de Constituent.

Davant de les eleccions ens trobem, una vegada més, amb un clar exemple de la importància que té, en la lluita per la democràcia i el Socialisme, el paper de les dones. Les dones són un 52% de la població, i no es pot permetre que, com en altres ocasions, el seu vot pugui servir a uns interessos que no són ni els seus, ni els de la classe treballadora, ni els de

les forces conseqüentment democràtiques. que són les úniques que poden garantir aquest procés constituent que reclamem.

Cal, doncs, que en aquesta etapa pre-electoral, les dones siguin conscients de la importància del seu vot, i que no es deixin anar en braços d'alguns partits que, amb gran desplegament publicitari, pretenen convèncer a les dones (ells no oblidem el 52% del cens ni els efectes que poden tenir sobre les dones les grans campanyes publicitàries a l'americana) de que defensaran els seus interessos en un futur democràtic; quan tots sabem que aquests partits (Aliança, Concordia i similars) són els més interessats en que aquest futur de democràcia resti tant lluny de nosaltres després de les eleccions com ho ha estat al llarg dels 40 anys de dictadura.

*

- Igualtat dels cònjuges dins el matrimoni.
- Igualtat de tots els fills nascuts tant dins com fora del matrimoni.
- Dret al divorci, a petició dels dos cònjuges o d'un d'ells.
- Reforma eugènica de l'avortament.

El P.S.U.C. és conscient de l'extraordinària importància de la lluita per a la total emancipació de la dona. Fruit d'un sistema econòmic i social radicalment injust i irracional, mitja humanitat viu postergada. Per a nosaltres, la lluita per la llibertat és inseparable de la lluita per l'alliberament de la dona. I aquest alliberament només s'arribarà a obtenir plenament en una societat socialista. El P.S.U.C. aspira a ser el partit de les dones que lluiten per la seva emancipació.

A través de la democràcia, les dones hem d'intervenir en el canvi cap a una societat dins la qual no sigui possible cap mena d'opressió: ni econòmica, ni sexista, ni nacional, ni racista.

El Partit Socialista Unificat de Catalunya ofereix a totes les dones el marc adient per protagonitzar amb l'home la lluita per assolir aquesta nova societat.